

Wrzesień 2019 r.

Porównanie wysokości prowizji i opłat związanych z rozliczeniami pieniężnymi w złotych w polskim sektorze bankowym

w obszarze klientów indywidualnych
(wg danych na 30 czerwca 2019 r.)

Wrzesień 2019 r.

Porównanie wysokości prowizji i opłat związanych z rozliczeniami pieniężnymi w złotych w polskim sektorze bankowym

w obszarze klientów indywidualnych
(wg danych na 30 czerwca 2019 r.)

Opracował:
Departament Systemu Płatniczego
Wydział Normalizacji i Standaryzacji
Narodowy Bank Polski
00-919 Warszawa
ul. Świętokrzyska 11/21
www.nbp.pl
© Copyright Narodowy Bank Polski, 2019

Spis treści

1. Wprowadzenie	1
2. Zmiany wysokości opłat i prowizji w taryfach w pierwszym półroczu 2019 r.	3
2.1. BNP Paribas Bank Polska S.A.	3
3. Wysokość opłat i prowizji związanych z obsługą rachunku płatniczego o charakterze standardowym	7
3.1. Opłata za prowadzenie rachunku płatniczego	7
3.2. Opłata za realizację polecenia przelewu w placówce banku	8
3.3. Opłata za realizację polecenia przelewu za pośrednictwem usługi bankowości telefonicznej	9
3.4. Opłata za realizację polecenia przelewu za pośrednictwem usługi bankowości elektronicznej (Internet)	9
3.5. Opłata za realizację przelewu natychmiastowego	9
3.6. Opłata za realizację przelewu SORBNET2	11
3.7. Opłata za realizację polecenia zapłaty	11
3.8. Opłata za realizację zlecenia stałego	12
3.9. Opłata za realizację wpłaty gotówkowej w placówce banku na rachunek płatniczy prowadzony przez innego dostawcę usług płatniczych	12
3.10. Opłata za realizację wpłaty własnej gotówkowej w placówce banku	13
3.11. Opłata za realizację wypłaty gotówki w placówce banku	13
3.12. Opłata za realizację w placówkach Poczty Polskiej S.A. wpłaty gotówkowej na rachunek płatniczy prowadzony przez dostawcę usług płatniczych	13
4. Wysokość opłat i prowizji związanych z obsługą kart debetowych	15
4.1. Opłata za wydanie karty	15
4.2. Opłata za wznowienie karty	15
4.3. Opłata za użytkowanie karty	15
4.4. Opłata za wypłatę gotówki z użyciem karty debetowej w bankomatach własnych i wskazanych przez bank sieciach bankomatów	17
4.5. Opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych banków w kraju	17
4.6. Opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych podmiotów za granicą	19
4.7. Opłata za wpłatę gotówki we wpłatomatach/bankomatach własnych z funkcją wpłaty	19
4.8. Opłata za wpłatę gotówki we wpłatomatach/bankomatach z funkcją wpłaty innych podmiotów	20
4.9. Opłata za przewalutowanie transakcji	20
4.10. Opłata za usługę cash back	21

5. Tendencje w zakresie zmian średnich cen ważonych badanych usług płatniczych w okresie od czerwca 2005 r. do czerwca 2019 r.	22
6. Podstawowy Rachunek Płatniczy	25
6.1. Podstawowy Rachunek Płatniczy	25
7. Podsumowanie zmian cenowych w pierwszym półroczu 2019 r.	28
Załączniki	30

1. Wprowadzenie

Poniższy materiał Departamentu Systemu Płatniczego (DSP) stanowi analizę wysokości opłat i prowizji dotyczących wybranych usług płatniczych w zakresie płatności detalicznych osób fizycznych w złotych wg stanu na dzień 30 czerwca 2019 r. i ich porównanie z poprzednim półroczem. Ww. analiza ma charakter cykliczny i przygotowana jest przez DSP w odstępach półrocznych, począwszy od 2005 r., i służy do monitorowania polityki cenowej wybranych dostawców usług płatniczych w zakresie standardowych produktów i usług finansowych dla osób fizycznych.

Zgodnie z założeniem przyjętym w 2005 r., jak również w celu zapewnienia porównywalności prezentowanych danych, do analizy wybrane zostały:

- rachunki płatnicze, prowadzone w walucie krajowej, mające charakter rachunku standardowego, tj. najbardziej powszechnego i dostępnego dla każdej osoby fizycznej, która ukończyła 18. rok życia (z wyłączeniem rachunków dedykowanych wybranym grupom wiekowym czy zawodowym, rachunków oferowanych klientom zamożnym (VIP) oraz ofert promocyjnych do tych rachunków),
- karty płatnicze debetowe dołączone do standardowych rachunków płatniczych.

Od drugiego półrocza 2018 r. analiza uwzględnia również nowy element oferty dla osób fizycznych, tj. podstawowy rachunek płatniczy (PRP)¹.

Analizą objęto piętnaście banków, w tym 14 banków komercyjnych i 1 bank spółdzielczy, tych samych co w drugim półroczu 2018 r.², posiadających dedykowaną ofertę dla osób fizycznych. Wśród wytypowanych do analizy banków znajdują się największe banki detaliczne i kilka mniejszych, co pozwala uznać przedstawione rezultaty za reprezentatywne dla całego sektora bankowego.

Analizie poddano oferty pakietowe dla osób fizycznych (po jednym pakiecie z każdej instytucji).

Badaniom podlegały:

---

¹ W rozumieniu ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 1997), implementującej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 214).

² Na dzień 30 czerwca 2019 r. suma bilansowa wszystkich banków komercyjnych wynosiła 1,81 bln zł (dane NBP). Udział piętnastu analizowanych banków w grupie wszystkich banków komercyjnych w zakresie sum bilansowych wyniósł 77,03%. Z kolei na dzień 31 grudnia 2018 r. suma bilansowa wszystkich banków komercyjnych wynosiła 1,75 bln zł (dane NBP), zaś udział piętnastu analizowanych banków w grupie wszystkich banków komercyjnych w zakresie sum bilansowych wyniósł 77,81%.

- opłaty za prowadzenie rachunków płatniczych o charakterze standardowym wraz z podstawowymi usługami płatniczymi, takimi jak: wpłaty i wypłaty gotówki, polecenie przelewu, polecenie zapłaty oraz zlecenia stałe realizowane w różnych kanałach dystrybucji (placówka, Internet, telefon),
- opłaty za karty debetowe wydawane do analizowanych rachunków i transakcje wykonywane z wykorzystaniem tych kart, takie jak: wypłata gotówki we własnych bankomatach lub wskazanych przez bank sieciach bankomatów, wypłata gotówki w bankomatach innych podmiotów w kraju, wypłata gotówki w bankomatach innych banków za granicą, przewalutowanie operacji i usługa cash back.

Analiza przygotowana została w oparciu o ogólnie dostępne informacje zawarte na stronach internetowych wybranych banków w tzw. tabelach opłat i prowizji, a także informacje uzyskane od pracowników infolinii tych banków.

Opłaty za rachunek płatniczy, kartę debetową i powiązane z nimi usługi płatnicze prezentowane są w dwojaki sposób: liczbowy lub procentowy, przy czym pozycja procentowa określa maksymalną opłatę za usługę, a pozycja kwotowa stałą lub minimalną opłatę za usługę.

Wynikowe średnie ceny ww. produktów i usług płatniczych są średnimi arytmetycznymi wyliczonymi z opłat za usługi oferowane przez poszczególne instytucje.

W przypadku braku konkretnej pozycji opłaty w dostępnych na stronach internetowych taryfach opłat i prowizji, w załączniku prezentującym stawki opłat wstawiana jest kreska, a w dalszej części opracowania taka pozycja jest traktowana jako usługa niedostępna w ramach danej oferty.

Analiza porównawcza obarczona jest ryzykiem związanym:

- ze zmianą oferty handlowej, tj. wycofywaniem dotychczas analizowanych standardowych rachunków płatniczych i wprowadzaniem nowych usług. Niniejsza analiza uwzględnia aktualną ofertę i nie obejmuje tzw. „rachunków starych”, wycofanych z oferty, ale będących nadal w obsłudze.
- z różnorodną prezentacją ofert cenowych, co stwarza problem dotyczący opracowania obiektywnych metod porównawczych. Przykładem takiej sytuacji jest podawanie ceny za korzystanie z instrumentu płatniczego i równocześnie informacji o zerowej opłacie, przy jednoczesnym wskazaniu warunków, których spełnienie zwalnia klienta z tych opłat.

W związku z tym w załączniku nr 2 w kolumnie „Prowadzenie rachunku płatniczego (miesięcznie)” oraz w Załączniku nr 4 w kolumnie „Użytkowanie karty (miesięcznie)” prezentowane są ceny ww. usług, natomiast wszystkie warunki zwalniające z opłaty za te usługi opisane są w przypisach pod tabelami.

2. Zmiany wysokości opłat i prowizji w taryfach w pierwszym półroczu 2019 r.³

W pierwszym półroczu 2019 r. z grupy piętnastu analizowanych instytucji:

- jedna (BNP Paribas Bank Polska S.A.) kompleksowo zmodyfikowała swoją ofertę w zakresie rachunków płatniczych o charakterze standardowym i powiązanych z nim usług płatniczych, dokonując nie tylko zmian cenowych, ale także zmian marketingowych w zakresie nazwy rachunku płatniczego z „Konta Optymalnego” na „Konto Otwarte na Ciebie”,
- jedna (Krakowski Bank Spółdzielczy) dokonała pojedynczej zmiany cenowej polegającej na wpłacie gotówkowej przez klienta, który nie posiada rachunku płatniczego i który chce przekazać środki na rachunek do innego dostawcy usług płatniczych (w banku tym opłata za tę usługę wzrosła z 3,40 zł do 4,00 zł),
- jedna (Credit Agricole Bank Polska S.A.) dokonała zmiany polegającej na wycofaniu z oferty opłaty za wpłaty gotówkowe przez klienta, który nie posiada rachunku płatniczego i który chce przekazać środki na rachunek do innego dostawcy usług płatniczych,
- pozostałych dwanaście banków nie wprowadziło żadnych zmian cenowych w zakresie rachunku płatniczego o charakterze standardowym i wydanej do niego karty debetowej oraz powiązanych z nimi usług płatniczych.

2.1. BNP Paribas Bank Polska S.A.

Zmiany w zakresie rachunku płatniczego wprowadzone przez BNP Paribas Bank Polska S.A. miały na celu uproszczenie i zmniejszenie liczby oferowanych rachunków płatniczych i polegały na:

- wycofaniu z oferty dla nowych klientów trzech rachunków płatniczych o nazwach: „Konto Optymalne”, „Konto Maksymalne” i „Konto Premium”. Dotychczas otwarte rachunki są obsługiwane przez bank na dotychczasowych warunkach cenowych.
- wprowadzeniu do oferty nowego rachunku płatniczego „Konto Otwarte na Ciebie”.

---

³ Rozdział powyższy nie uwzględnia zmian wprowadzonych przez banki w ramach oferowania, począwszy od dnia 8 sierpnia 2018 r., podstawowego rachunku płatniczego, którego warunki funkcjonowania opisano szerzej w rozdziale 6.

Przedmiotem niniejszej analizy jest rachunek płatniczy „Konto Otwarte na Ciebie”, który jest rachunkiem prowadzonym bezwarunkowo darmowo, analogicznie jak „Konto Optymalne” analizowane w drugim półroczu 2018 r.

W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. w ramach nowego rachunku płatniczego „Konto Otwarte na Ciebie” wzrosły opłaty za realizację polecenia przelewu na rachunek do innego dostawcy usług płatniczych składanego w:

- oddziale z 6,00 zł do 10,00 zł,
- serwisie telefonicznym również z 6,00 zł do 10,00 zł.

Opłaty za pozostałe usługi powiązane z rachunkiem płatniczym pozostały na dotychczasowym poziomie i wynoszą:

- realizacja polecenia przelewu na rachunek prowadzony przez innego dostawcę usług płatniczych, złożonego w serwisie internetowym, polecenia zapłaty i zlecenia stałego - 0,00 zł,
- realizacja polecenia przelewu natychmiastowego złożonego w serwisie internetowym - 5,00 zł,
- realizacja polecenia przelewu SORBNET2 złożonego w oddziale dla kwot mniejszych niż 1 mln zł - 25,00 zł, a polecenia przelewu SORBNET2 w kwocie od 1 mln zł - 15,00 zł.

O ile w zakresie rachunku płatniczego w stosunku do drugiego półrocza 2018 r. miało miejsce zmniejszenie liczby oferowanych rachunków płatniczych z trzech do jednego, o tyle w zakresie kart debetowych zwiększyła się ich oferta liczbowa z jednej do trzech. Aktualnie do rachunku płatniczego „Konto Otwarte na Ciebie” wydawane są do wyboru przez klienta trzy karty debetowe z logo Mastercard: „Karta Otwarta na Dzisiaj”, „Karta Otwarta na eŚwiat” i „Karta Otwarta na Świat”, o różnych parametrach cenowych. W drugim półroczu 2018 r. do rachunku płatniczego „Konto Optymalne” wydawana była Karta Mastercard, gdzie miesięczna opłata za jej użytkowanie wynosiła 0,00 zł i miała charakter bezwarunkowy.

Podstawowa różnica w zakresie kart debetowych analizowanych w drugim półroczu 2018 r. i w pierwszym półroczu 2019 r. dotyczy miesięcznej opłaty za ich użytkowanie.

Karty wydawane do „Konta Otwartego na Ciebie” charakteryzują się następującymi parametrami:

„Karta Otwarta na Dzisiaj” kosztuje miesięcznie 3,00 zł i opłata ma charakter warunkowy. Warunkiem uprawniającym do zwolnienia z ww. miesięcznej opłaty za użytkowanie karty jest dokonanie w danym miesiącu jednej transakcji bezgotówkowej. W przypadku osób do 26. roku życia opłata nie jest pobierana.

Opłaty za usługi powiązane z ww. kartą płatniczą pozostały na niezmienionym poziomie cenowym i wynoszą:

- opłata za wypłatę gotówki we własnych bankomatach lub w sieci Planet Cash - 0,00 zł,
- opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych podmiotów w kraju - 5,00 zł,
- opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych podmiotów za granicą - 10,00 zł (wyjątek: za darmo można wypłacić gotówkę z bankomatów Grupy BNP Paribas i Global Alliance),
- usługa cash back - 1,00 zł.

„Karta Otwarta na eŚwiat” kosztuje 6,00 zł i jest to opłata stała. Karta ta pozwala na:

- bezprowizyjne wypłaty gotówki w bankomatach innych podmiotów w kraju (w drugim półroczu 2018 r. opłata za wypłaty tą kartą wynosiła 5,00 zł),
- płatności za granicą bez ponoszenia dodatkowych kosztów przewalutowania, zapewnia dostęp do 160 różnych walut narodowych.

Opłaty za pozostałe usługi pozostały na niezmienionym poziomie i wynoszą:

- opłata za wypłatę gotówki we własnych bankomatach lub w sieci Planet Cash - 0,00 zł,
- opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych podmiotów za granicą - 10,00 zł,
- usługa cash back - 1,00 zł.

Do karty oferowane jest bezpłatne ubezpieczenie „Rezygnacja z podróży”, które daje możliwość zwrotu kosztów odwołania zarezerwowanej podróży poniesionych przez ubezpieczonego.

„Karta Otwarta na Świat” kosztuje 10,00 zł, opłata ma charakter opłaty stałej i nie można jej uniknąć. Jest to najdroższa karta z całej palety kart debetowych oferowanych do rachunku płatniczego „Konto Otwarte na Ciebie”. Karta ta pozwala na:

- bezprowizyjne wypłaty gotówki w bankomatach innych podmiotów w kraju, podczas gdy w drugim półroczu 2018 r. wypłaty kartą Mastercard kosztowały 5,00 zł,
- tańsze o połowę wypłaty gotówki w bankomatach innych podmiotów za granicą z opłatą 5,00 zł, podczas gdy w drugim półroczu 2018 r. wypłaty kartą Mastercard kosztowały 10,00 zł.

Opłaty za pozostałe usługi pozostały na niezmienionym poziomie i wynoszą:

- opłata za wypłatę gotówki we własnych bankomatach lub w sieci Planet Cash - 0,00 zł,
- usługa cash back - 1,00 zł.

Do karty oferowane jest bezpłatne ubezpieczenie „CYBER Pomoc”, które zapewnia ochronę tożsamości i reputacji internetowej, ochronę danych w przypadku awarii komputera oraz

ochronę przed utratą środków z konta osobistego i ochronę w przypadku braku lub niekompletnej dostawy towaru zakupionego w sklepie internetowym.

3. Wysokość opłat i prowizji związanych z obsługą rachunku płatniczego o charakterze standardowym⁴

Rozdział ten prezentuje dane dotyczące wysokości prowizji i opłat za prowadzenie standardowego rachunku płatniczego wraz z podstawowymi usługami płatniczymi, takimi jak: polecenie przelewu, polecenie przelewu natychmiastowego, polecenie przelewu SORBNET2, polecenie zapłaty i zlecenie stałe oraz wpłata gotówkowa dotycząca klienta, który nie posiada rachunku płatniczego i który chce przekazać środki na rachunek płatniczy do innego dostawcy usług płatniczych. Opłaty za realizację polecenia przelewu i przelewu natychmiastowego uwzględniają różne rodzaje kanałów realizacji usługi (oddział, telefon i Internet), a w przypadku opłaty za polecenie przelewu SORBNET2 uwzględniony został podział na przelewy do kwoty 1 mln zł i przelewy powyżej 1 mln zł.

W analizie za pierwsze półrocze 2019 r. wprowadzono dodatkowo wpłatę własną gotówki w oddziale i wypłatę gotówki w oddziale, tj. usługi dotyczące klientów, którzy posiadają rachunek płatniczy w danej instytucji.

3.1. Opłata za prowadzenie rachunku płatniczego

Średnia miesięczna opłata za prowadzenie rachunku płatniczego o charakterze standardowym dla osób fizycznych wynosi 5,45 zł i waha się w przedziale od 0,00 zł do 15,00 zł. Opłata ta pozostała na niezmiennym poziomie w stosunku do grudnia 2018 r.

Średnia miesięczna opłata za prowadzenie rachunku płatniczego po uwzględnieniu warunków uprawniających do zwolnienia z tej opłaty wynosi średnio 1,65 zł i waha się w przedziale od 0,00 zł do 15,00 zł.

Utrzymanie średnich opłat za prowadzenie rachunku płatniczego na poziomie drugiego półrocza 2018 r. wynikało z faktu, że czternaście z piętnastu analizowanych instytucji nie wprowadziło w pierwszym półroczu 2019 r. żadnej zmiany cenowej w zakresie miesięcznej opłaty za prowadzenie rachunku płatniczego, a jedna, dokonując zmiany oferty, pozostawiła warunki cenowe prowadzenia nowego rachunku płatniczego na poziomie drugiego półrocza 2018 r.

---

⁴ Rozdział powyższy nie uwzględnia zmian wprowadzonych przez banki w ramach oferowania, począwszy od dnia 8 sierpnia 2018 r., podstawowego rachunku płatniczego, którego warunki funkcjonowania opisano szerzej w rozdziale 6.

We wszystkich badanych instytucjach opłata za obsługę rachunku płatniczego pobierana jest w cyklu miesięcznym i ma charakter opłaty warunkowej lub stałej:

- w pięciu prowadzenie rachunku płatniczego jest bezpłatne, bez konieczności realizacji dodatkowych warunków (Santander Bank Polska S.A., mBank S.A., Bank Ochrony Środowiska S.A., BNP Paribas Bank Polska S.A. i Euro Bank S.A.),
- w dwóch opłata jest stała i wynosi od 3,80 zł do 12,00 zł (Krakowski Bank Spółdzielczy i ING Bank Śląski S.A.),
- w ośmiu pozostałych opłata mieści się w przedziale od 0,00 zł do 15,00 zł i ma charakter warunkowy, a spełnienie warunków uprawnia do zwolnienia z tej opłaty lub jej obniżenia.

Dotyczy to:

- zapewnienia miesięcznych wpływów na rachunek płatniczy (Bank Handlowy w Warszawie S.A. i Alior Bank S.A.),
- posiadania karty debetowej (Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.),
- wartości transakcji bezgotówkowych dokonanych kartą debetową (Bank Pocztowy S.A.),
- liczby transakcji bezgotówkowych dokonanych kartą debetową (Getin Noble Bank S.A.),
- warunków mieszanych, czyli np. zależności ilościowo-wartościowych (Bank Millennium S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A. i Bank Polska Kasa Opieki S.A.).

Treść warunków zwalniających z miesięcznej opłaty za prowadzenie rachunku płatniczego zaprezentowana jest w Załączniku nr 2 do niniejszej analizy.

3.2. Opłata za realizację polecenia przelewu w placówce banku

Średnia opłata za realizację polecenia przelewu składanego w placówce banku wynosi 7,93 zł i waha się w przedziale od 2,00 zł do 20,00 zł, wykazując wzrost w stosunku do grudnia 2018 r. o 0,27 zł (wynosiła wówczas 7,66 zł).

Wzrost średniej miesięcznej opłaty za tę usługę spowodowany jest podwyżką opłaty w BNP Paribas Bank Polska S.A. za polecenie przelewu realizowane w placówce banku z 6,00 zł do 10,00 zł w związku z przemodelowaniem oferty.

Opłata za realizację przelewu w placówce banku obowiązuje we wszystkich piętnastu analizowanych instytucjach, a jej podwyżka w jednej z nich w pierwszym półroczu 2019 r. to potwierdzenie polityki cenowej zachęcającej klientów do korzystania z nowoczesnych kanałów dystrybucji usług płatniczych i zdalnego wykonywania transakcji płatniczych.

3.3. Opłata za realizację polecenia przelewu za pośrednictwem usługi bankowości telefonicznej

Średnia opłata za realizację polecenia przelewu przez telefon wynosi 5,96 zł i waha się w przedziale od 1,50 zł do 20,00 zł, wykazując wzrost w stosunku do grudnia 2018 r. o 0,77 zł (wynosiła wówczas 5,19 zł).

Wzrost średniej za tę usługę wynika z podniesienia opłaty za realizację polecenia przelewu w serwisie telefonicznym przez BNP Paribas BankPolska S.A. z 6,00 zł do 10,00 zł.

Opłata za realizację przelewu przez telefon obowiązuje w dwunastu na piętnaście analizowanych instytucji. W trzech, tj. w Santander Banku S.A., mBanku S.A. i Krakowskim Banku Spółdzielczym, nie ma możliwości zlecenia takiego przelewu u konsultanta w serwisie telefonicznym. Klienci tych instytucji mogą wykonać przelew telefoniczny tylko w automatycznym serwisie telefonicznym. Przelewy realizowane przez automatyczny serwis telefoniczny z założenia są zwolnione z opłaty, natomiast przelewy z udziałem konsultanta są płatne.

3.4. Opłata za realizację polecenia przelewu za pośrednictwem usługi bankowości elektronicznej (Internet)

Średnia opłata za realizację polecenia przelewu za pośrednictwem Internetu wynosi 0,04 zł i waha się od 0,00 zł do 0,60 zł. Opłata nie uległa zmianie w stosunku do drugiego półrocza 2018 r. Nie było bowiem zmian cenowych dla tej usługi w grupie analizowanych banków.

Aktualnie usługa ta jest dostępna we wszystkich piętnastu analizowanych instytucjach. W zdecydowanej większości, tj. w czternastu na piętnaście, realizacja przelewu przez Internet odbywa się za darmo. Tylko klienci Krakowskiego Banku Spółdzielczego ponoszą opłatę za tę usługę w wysokości 0,60 zł.

3.5. Opłata za realizację przelewu natychmiastowego

W analizowanym półroczu w większości analizowanych banków nie było zmian cenowych dla usługi przelewu natychmiastowego. Jedynie Credit Agricole Bank Polska S.A. wprowadził pakiet „Przelewy ekspresowe” z opłatą miesięczną w wysokości 9,00 zł, w ramach którego można składać dowolną liczbę przelewów w miesiącu kalendarzowym w serwisie internetowym, mobilnym, telefonicznym lub w placówce.

W czterech instytucjach spośród analizowanych (tj.: Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., Bank Handlowy w Warszawie S.A., Alior Bank S.A. i Credit Agricole Bank Polska S.A.) jest on dostępny we wszystkich trzech kanałach dystrybucji, tj. w placówce, w serwisie telefonicznym i internetowym. W pozostałych instytucjach dostępność jest ograniczona do jednego lub dwóch kanałów. Wykonanie przelewu natychmiastowego wiąże się na ogół z dodatkowymi opłatami, a opłaty te są zróżnicowane w zależności od kanału dystrybucji i podobnie, jak w przypadku przelewu tradycyjnego, najtańszym kanałem jest kanał bankowości elektronicznej (Internet).

3.5.1. Średnia opłata za przelew natychmiastowy realizowany w placówce

Średnia opłata za realizację polecenia przelewu natychmiastowego w placówce wynosi 10,33 zł i waha się w przedziale od 3,00 zł do 30,00 zł. W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. średnia cena tej usługi pozostała na tym samym poziomie.

Usługa dostępna jest obecnie w dziewięciu instytucjach, tj. w: Powszechnej Kasie Oszczędności Banku Polskim S.A., Banku Handlowym w Warszawie S.A., ING Banku Śląskim S.A., mBanku S.A., Krakowskim Banku Spółdzielczym, Alior Banku S.A., Credit Agricole Banku Polska S.A., Euro Banku S.A. i Getin Noble Banku S.A.

3.5.2. Średnia opłata za przelew natychmiastowy realizowany za pośrednictwem usługi bankowości telefonicznej

Średnia opłata za realizację polecenia przelewu natychmiastowego realizowanego w serwisie telefonicznym wynosi 13,40 zł i waha się od 5,00 zł do 30,00 zł. W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. średnia cena tej usługi utrzymała się na tym samym poziomie.

Usługa dostępna jest w pięciu instytucjach, tj. w: Powszechnej Kasie Oszczędności Banku Polskim S.A., Banku Handlowym w Warszawie S.A., Banku Pocztowym S.A., Alior Banku S.A. i Credit Agricole Banku Polska S.A.

3.5.3. Średnia opłata za przelew natychmiastowy realizowany za pośrednictwem usługi bankowości elektronicznej (Internet)

Średnia opłata za realizację polecenia przelewu natychmiastowego realizowanego w serwisie internetowym wynosi 5,42 zł i waha się w przedziale od 0,00 zł do 15,00 zł. W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. średnia cena tej usługi również utrzymała się na tym samym poziomie.

Usługa dostępna jest w dwunastu na piętnaście analizowanych instytucji, tj. w: Powszechnej Kasie Oszczędności Banku Polskim S.A., Banku Handlowym w Warszawie S.A., ING Banku Śląskim S.A., Santander Banku Polska S.A., mBanku S.A., Banku Millennium S.A., Banku Pocztowym S.A., BNP Paribas Banku Polska S.A., Alior Banku S.A., Credit Agricole Banku Polska S.A., Euro Banku S.A. i Getin Noble Banku S.A.

3.6. Opłata za realizację przelewu SORBNET2

System płatności SORBNET2 dopuszcza realizację zleceń przelewu, zarówno wysokokwotowych (w kwotach od 1.000.000,00 zł), jak i niskokwotowych (poniżej 1.000.000,00 zł). Możliwość realizacji zleceń niskokwotowych w ramach tego systemu, dedykowanego rozrachunkowi zleceń wysokokwotowych, znajduje odzwierciedlenie w wysokości opłat za tę usługę. Opłaty są wyższe dla przelewów w kwotach poniżej 1.000.000,00 zł i niższe dla przelewów w kwotach od 1.000.000,00 zł.

Usługa jest dostępna w czternastu na piętnaście analizowanych instytucji.

Z usługi tej nie mogą skorzystać jedynie posiadacze standardowych rachunków płatniczych w Banku Millennium S.A., a dla klientów Banku Handlowego w Warszawie S.A. i Euro Banku S.A. usługa dostępna jest dla kwot od 1.000.000,00 zł.

3.6.1. Opłata za przelew SORBNET2 w kwocie poniżej 1.000.000,00 zł

Średnia opłata dla przelewów w kwocie poniżej 1.000.000,00 zł wynosi 30,18 zł i waha się w przedziale od 20,00 zł do 44,00 zł. W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. średnia opłata pozostała na niezmiennym poziomie.

3.6.2. Opłata za przelew SORBNET2 w kwocie równej lub wyższej od 1.000.000,00 zł

Średnia opłata dla przelewów w kwocie równej lub wyższej od 1.000.000,00 zł wynosi 21,64 zł i waha się w przedziale od 4,99 zł do 40,00 zł. W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. opłata również nie uległa zmianie.

3.7. Opłata za realizację polecenia zapłaty

Średnia opłata za realizację polecenia zapłaty wynosi 0,27 zł i waha się w przedziale od 0,00 zł do 3,00 zł. W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. średnia opłata pozostała na tym samym poziomie.

Spośród piętnastu analizowanych instytucji, tylko dwie pobierają taką opłatę, tj.: Krakowski Bank Spółdzielczy (3,00 zł) i Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. (1,00 zł).

3.8. Opłata za realizację zlecenia stałego

Średnia opłata za realizację zlecenia stałego wynosi 0,23 zł i waha się w przedziale od 0,00 zł do 2,50 zł. W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. średnia opłata nie zmieniła się.

Spośród piętnastu analizowanych instytucji, tylko dwie pobierają taką opłatę, tj. Krakowski Bank Spółdzielczy (2,50 zł) i Bank Polska Kasa Opieki S.A. (1,00 zł).

3.9. Opłata za realizację wpłaty gotówkowej w placówce banku na rachunek płatniczy prowadzony przez innego dostawcę usług płatniczych

Wpłata gotówkowa na rachunek płatniczy jest formą rozliczeń pieniężnych, która nie wymaga posiadania rachunku płatniczego przez płatnika. Płatnik może zrealizować swoje zobowiązanie, wpłacając na rachunek płatniczy odbiorcy gotówkę w różnych instytucjach, takich jak banki, Poczta Polska S.A. czy też inni dostawcy usług płatniczych. Za usługę pobierana jest prowizja, a jej wysokość kształtuje się w zależności od cennika stosowanego przez te podmioty, jak również i rodzaju odbiorcy.

Średnia opłata za realizację wpłaty gotówkowej w placówce przez klienta, który nie posiada w danym banku rachunku płatniczego, a chce dokonać wpłaty na rachunek płatniczy do innego dostawcy usług płatniczych wynosi min. 14,60 zł, maks. 0,84% kwoty wpłaty. W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. oznacza to wzrost średniej dla tej opłaty wyrażonej w ujęciu liczbowym z min. 14,12 zł do 14,60 zł (tj. o 0,48 zł) i utrzymanie na tym samym poziomie średniej dla tej opłaty wyrażonej w ujęciu procentowym. Na ww. wzrost średniej opłaty wyrażonej w złotych wpływ miały:

- wzrost opłaty za tę usługę w Krakowskim Banku Spółdzielczym z min. 3,40 zł, maks. 0,30% do min. 4,00 zł, maks. 0,30%,
- brak usługi w tabeli opłat i prowizji w Credit Agricole Banku Polska S.A., dotychczas opłata dla tej usługi wynosiła 10,00 zł.

Obecnie w grupie piętnastu analizowanych instytucji usługę taką proponuje dziesięć: Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., Santander Bank Polska S.A., Bank Millennium S.A., Bank Ochrony Środowiska S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A., Bank Pocztowy S.A., Krakowski Bank Spółdzielczy, Alior Bank S.A., Euro Bank S.A. i Getin Noble Bank S.A.

3.10. Opłata za realizację wpłaty własnej gotówkowej w placówce banku

Średnia opłata za realizację wpłaty własnej gotówkowej w placówce banku przez klienta, który posiada w tym banku rachunek płatniczy, wynosi 2,07 zł i waha się od 0,00 zł do 10,00 zł. Usługę tę wprowadzono do analizy za pierwsze półrocze 2019 r. po raz pierwszy, stąd brak porównania do drugiego półrocza 2018 r.

W większości analizowanych instytucji klienci nie ponoszą dodatkowych opłat za wpłatę gotówki na własny rachunek płatniczy. Opłatę taką ponoszą klienci trzech z piętnastu analizowanych instytucji, tj.: Santander Banku Polska S.A. (10,00 zł), BNP Paribas Banku Polska S.A. (10,00 zł) i mBanku S.A. (9,00 zł), przy czym w BNP Paribas Bank Polska S.A. pierwsza wpłata w miesiącu kosztuje 0,00 zł, druga i kolejne kosztują 10,00 zł dla kwoty do 5.000,00 zł i 5,00 zł dla kwoty powyżej 5.000,00 zł. Usługa nie figuruje w tabeli opłat i prowizji Banku Pocztowego S.A.

3.11. Opłata za realizację wypłaty gotówki w placówce banku

Średnia opłata za realizację wypłaty gotówki w placówce banku wynosi 2,62 zł i waha się w przedziale od 0,00 zł do 10,00 zł. Usługę tę wprowadzono do analizy za pierwsze półrocze 2019 r. po raz pierwszy, stąd brak porównania do drugiego półrocza 2018 r.

W większości analizowanych instytucji wypłata gotówki w placówce jest możliwa bez dodatkowych opłat. Opłatę za tę usługę ponoszą klienci z czterech na piętnaście analizowanych instytucji, tj.: Santander Banku Polska S.A. (10,00 zł), BNP Paribas S.A. (10,00 zł), mBanku S.A. (9,00 zł) i Banku Ochrony Środowiska S.A. (5,00 zł). Brak jest tej usługi w tabelach opłat i prowizji w Banku Polska Kasa Opieki S.A. i Banku Pocztowym S.A.

Szczegółowe informacje na temat opłat w złotych stosowanych przez polskie banki za prowadzenie rachunku płatniczego i usług z nim powiązanych w czerwcu 2019 r. prezentują Załącznik nr 2 i Załącznik nr 3 do niniejszej analizy.

3.12. Opłata za realizację w placówkach Poczty Polskiej S.A. wpłaty gotówkowej na rachunek płatniczy prowadzony przez dostawcę usług płatniczych

Opłaty za wpłaty o charakterze standardowym na rachunki płatnicze realizowane w placówkach Poczty Polskiej S.A. na koniec pierwszego półrocza 2019 r. kształtowały się następująco:

- wpłata STANDARD – 3,40 zł przy kwocie wpłaty w wysokości do 600,00 zł oraz 0,60% od kwoty wpłaty w wysokości powyżej 600,00 zł,
- wpłata STANDARD PRIORYTET – 3,50 zł przy kwocie wpłaty w wysokości do 600,00 zł oraz 0,60% od kwoty wpłaty w wysokości powyżej 600,00 zł,
- wpłaty na rzecz:
  - Krajowej Administracji Skarbowej – 12,00 zł przy kwocie wpłaty w wysokości do 1.200,00 zł oraz 1,00% od kwoty wpłaty w wysokości powyżej 1.200,00 zł,
  - jednostek samorządu terytorialnego – 3,40 zł przy kwocie wpłaty w wysokości do 600,00 zł oraz 0,60% od kwoty wpłaty w wysokości powyżej 600,00 zł.
- „Wpłata Ekspres”, która umożliwia dokonanie wpłaty na rachunek płatniczy w trybie natychmiastowym. Usługa świadczona jest w systemie BlueCash. Maksymalna kwota wpłaty wynosi 5.000,00 zł. Opłata za tę usługę kształtuje się następująco:
  - 7,00 zł przy kwocie wpłaty w wysokości do 600,00 zł,
  - 1,20% od kwoty wpłaty w wysokości od 600,01 zł do 5.000,00 zł.

W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. podwyższeniu uległa opłata za wpłatę na rzecz Krajowej Administracji Skarbowej i jednocześnie zmieniła się jej formuła z 10,00 zł na 12,00 zł przy kwocie wpłaty w wysokości do 1.200,00 zł oraz 1,00% od kwoty wpłaty w wysokości powyżej 1.200,00 zł.

4. Wysokość opłat i prowizji związanych z obsługą kart debetowych⁵

Przedmiotem niniejszej analizy jest również wysokość opłat i prowizji związanych z wydawaniem i obsługą kart debetowych dołączanych do analizowanych rachunków płatniczych. Opłaty te dotyczą w szczególności: wydawania/ wznowienia i użytkowania karty debetowej, wypłaty gotówki z użyciem karty debetowej w bankomatach (własnych, innych sieci w kraju i za granicą), prowizji za przewalutowanie operacji oraz usługi cash back.

W analizie za pierwsze półrocze 2019 r. wprowadzono dwie dodatkowe opłaty za usługi, które są powiązane z analizowaną kartą płatniczą i stają się coraz bardziej powszechne, tj.:

- opłatę za wpłatę gotówki we wpłatomacie własnym lub wskazanym sieci,
- opłatę za wpłatę gotówki we wpłatomacie innym niż własny.

4.1. Opłata za wydanie karty

W przedmiotowej analizie nie odnotowano w żadnym z analizowanych banków opłaty za wydawanie karty debetowej.

4.2. Opłata za wznowienie karty

Opłatę za wznowienie karty debetowej pobierają dwa banki:

- Santander Bank Polska S.A. w wysokości 15,00 zł,
- Credit Agricole Bank Polska S.A. w wysokości 10,00 zł.

W analizowanym półroczu nie było zmian cenowych w zakresie tej opłaty.

4.3. Opłata za użytkowanie karty

Na piętnaście analizowanych instytucji, w jednym przypadku do analizy przyjęto więcej niż jedną ofertę karty debetowej wydawanej do rachunku płatniczego. Dotyczy to BNP Paribas Bank Polska S.A. oferującego trzy karty debetowe, dlatego analiza obejmuje siedemnaście kart debetowych.

---

⁵ Rozdział powyższy nie uwzględnia zmian wprowadzonych przez banki w ramach oferowania, począwszy od dnia 8 sierpnia 2018 r., podstawowego rachunku płatniczego, którego warunki funkcjonowania opisano szerzej w rozdziale 6.

Średnia miesięczna opłata za użytkowanie karty debetowej wynosi 5,08 zł i waha się od 0,00 zł do 10,00 zł. W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. wzrosła o 0,59 zł (wynosiła wówczas 4,49 zł).

Średnia miesięczna opłata za użytkowanie karty debetowej po uwzględnieniu warunków uprawniających do zwolnienia z tej opłaty wynosi 1,62 zł i waha się od 0,00 zł do 10,00 zł. W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. wzrosła o 0,85 zł (wynosiła wówczas 0,77 zł).

Wzrost średniej miesięcznej opłaty za użytkowanie karty debetowej spowodowany był zmianami w ofercie BNP Paribas Bank Polska S.A., który do „Konta Otwartego na Ciebie” zaoferował klientom do wyboru trzy karty debetowe o różnych parametrach cenowych: „Karta Otwarta na Dzisiaj” w cenie 3,00 zł miesięcznie za jej użytkowanie, „Karta Otwarta na eŚwiat” – 6,00 zł miesięcznie i „Karta Otwarta na Świat” – 10,00 zł miesięcznie. O ile opłaty za „Kartę Otwartą na Ciebie” w wysokości 3,00 zł można uniknąć, dokonując w ciągu miesiąca jednej transakcji bezgotówkowej, o tyle w przypadku dwóch pozostałych kart opłaty są stałe i wpływają na podniesienie średniej miesięcznej opłaty za użytkowanie karty debetowej wydawanej do rachunku płatniczego o charakterze standardowym.

Opłata za użytkowanie karty ma charakter opłaty miesięcznej i w zdecydowanej większości warunkowej. Warunki uprawniające do zwolnienia z opłat za użytkowanie karty to:

- minimalna wartość miesięcznych transakcji bezgotówkowych,
- minimalna liczba miesięcznych transakcji bezgotówkowych.

W większości przypadków preferowane są warunki o charakterze wartościowym.

Spośród piętnastu analizowanych instytucji:

- w dwóch miesięczna opłata za użytkowanie karty wynosi 0,00 zł i jest bezwarunkowa (w Banku Pocztowym S.A. i Getin Noble Banku S.A.). W analizowanym półroczu z grupy tej wyłączono BNP Paribas Bank Polska S.A., który dotychczas oferował kartę debetową z miesięczną opłatą za jej użytkowanie w wysokości 0,00 zł i bez dodatkowych warunków. Aktualnie miesięczna opłata za użytkowanie trzech kart debetowych oferowanych przez ten bank ma charakter opłaty warunkowej lub opłaty stałej w zależności od wybranej karty.
- W dziesięciu miesięczna opłata za użytkowanie karty debetowej wynosi 0,00 zł i ma charakter warunkowy:
  - w pięciu warunk dotyczy wartości transakcji bezgotówkowych wykonanych kartą debetową w danym miesiącu. Wymagana wartość transakcji mieści się w przedziale od 100,00 zł do 300,00 zł (Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., ING Bank Śląski S.A., Bank Ochrony Środowiska S.A., Alior Bank S.A. i Euro Bank S.A.).

- W dwóch warunkach dotyczy liczby transakcji bezgotówkowych wykonanych kartą debetową w danym miesiącu. Wymagana liczba transakcji wynosi pięć transakcji (mBank S.A.) i jedną transakcję (BNP Paribas Bank Polska S.A.).
- W trzech warunkach ten ma charakter mieszany. Wymagana jest co najmniej jedna płatność bezgotówkowa kartą wydaną do rachunku płatniczego oraz łączne wpływy zewnętrzne na ten rachunek w przedziale od 500,00 zł do 1.000,00 zł (Bank Millennium S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A. i Bank Polska Kasa Opieki S.A.).
- W trzech miesięczna opłata za użytkowanie karty jest stała i wynosi od 3,50 zł do 10,00 zł (w Krakowskim Banku Spółdzielczym 3,50 zł, w Banku Handlowym w Warszawie S.A. 8,00 zł i w BNP Paribas Bank Polska S.A. 10,00 zł).
- W Santander Banku Polska S.A. miesięczna opłata za użytkowanie karty ma dwójaki opcjonalny charakter, tj. charakter opłaty stałej w wysokości 3,00 zł lub opłaty warunkowej w wysokości 5,00 zł. Warunek ma charakter ilościowy. Dokonanie w danym miesiącu co najmniej 5 transakcji bezgotówkowych uprawnia do zwolnienia z miesięcznej opłaty za użytkowanie karty.

4.4. Opłata za wypłatę gotówki z użyciem karty debetowej w bankomatach własnych i wskazanych przez bank sieciach bankomatów

Średnia opłata za wypłatę gotówki z użyciem karty debetowej wydanej do rachunku płatniczego w bankomatach własnych i wskazanych przez bank sieciach bankomatów wynosi 0,19 zł i waha się w przedziale od 0,00 zł do 2,00 zł, wykazując w stosunku do drugiego półrocza 2018 r. obniżkę o 0,03 zł (wynosiła wówczas 0,22 zł). Na obniżenie średniej opłaty wpływ miało przemodelowanie oferty BNP Paribas Bank Polska S.A. i wprowadzenie do wyboru przez klienta trzech kart debetowych z opłatą 0,00 zł za tę usługę dla każdej karty. W pozostałych bankach nie było zmian cenowych dotyczących tej usługi.

4.5. Opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych banków w kraju

Średnia minimalna stawka w złotych i średnia maksymalna stawka liczona procentem od wypłacanej kwoty wynosi odpowiednio 3,23 zł i 2,33%. Średnia minimalna stawka w złotych w stosunku do grudnia 2018 r. uległa obniżeniu o 0,43 zł (wynosiła wówczas 3,66 zł), natomiast średnia stawka maksymalna liczona procentem od wypłacanej kwoty pozostała na niezmiennym poziomie. Na obniżenie średniej minimalnej stawki w złotych wpływ miała opisana powyżej zmiana w ofercie BNP Paribas Bank Polska S.A., w wyniku której wypłata

gotówki w bankomatach innych banków w kraju dokonana „Kartą Otwartą na Dzisiaj” kosztuje 5,00 zł (bez możliwości jej uniknięcia), natomiast usługa ta w ramach pozostałych dwóch kart, tj. „Karty Otwartej na eŚwiat” i „Karty Otwartej na Świat”, jest darmowa.

W grupie piętnastu analizowanych instytucji:

- w czterech opłata za wypłatę w obcych bankomatach w kraju wynosi 0,00 zł i ma charakter bezwarunkowy (ING Bank Śląski S.A., Getin Noble Bank S.A., Bank Ochrony Środowiska S.A. i BNP Paribas Bank Polska S.A.),
- w pięciu opłata za wypłatę w obcych bankomatach w kraju ma charakter warunkowy i może wynieść 0,00 zł. Warunkami uprawniającymi do zwolnienia z tej opłaty są liczba płatności bezgotówkowych dokonanych kartą lub wpływ określonej kwoty na rachunek bądź wykupienie tzw. abonamentu uprawniającego do zwolnienia z opłaty. Warunki uprawniające do zwolnienia z opłaty są następujące:
  - w Banku Millennium S.A. – wymagane jest dokonanie i zaksięgowanie w danym miesiącu co najmniej jednej płatności bezgotówkowej kartą wydaną do rachunku płatniczego oraz miesięczne wpływy zewnętrzne na rachunek płatniczy na poziomie minimum 1.000,00 zł,
  - w Banku Polska Kasa Opieki S.A. – wymagany jest wpływ na rachunek w poprzednim miesiącu jednorazowo na kwotę minimum 500,00 zł oraz dokonanie minimum jednej transakcji bezgotówkowej kartą debetową wydaną do rachunku płatniczego przez bank lub PeoPay. Warunek uprawnia do pierwszych dwóch darmowych wypłat gotówki z obcych bankomatów w kraju i nielimitowanej liczby wypłat gotówki z bankomatów za granicą.
  - w Banku Pocztowym S.A. – wymagane jest wykupienie abonamentu na bezprowizyjne wypłaty gotówki ze wszystkich bankomatów w kraju i za granicą w cenie 5,00 zł miesięcznie,
  - w Credit Agricole Banku Polska S.A. – wymagane jest zapewnienie miesięcznych wpływów na rachunek płatniczy w wysokości 1.000,00 zł oraz wykonanie co najmniej jednej transakcji bezgotówkowej kartą wydaną do rachunku lub przy użyciu kodu BLIK lub wykupienie abonamentu z możliwością wypłaty gotówki ze wszystkich bankomatów w kraju i za granicą bez prowizji z opłatą miesięczną w wysokości 7,00 zł,
  - w Santander Bank Polska S.A. – wymagane jest wykupienie „Pakietu wypłat gotówki w bankomatach w Polsce” w cenie 7,00 zł miesięcznie, uprawniającego do darmowych wypłat ze wszystkich bankomatów w kraju,

- w sześciu pozostałych opłata za wypłaty gotówki z obcych bankomatów jest stała i waha się od 1,90 zł do 7,00 zł (Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., Bank Handlowy w Warszawie S.A., mBank S.A., Krakowski Bank Spółdzielczy, Euro Bank S.A. i Alior Bank S.A.).

W trzech przypadkach z grupy piętnastu analizowanych instytucji funkcjonuje „Pakiet wypłat gotówki w bankomatach w Polsce”, po aktywacji którego klient posiada dostęp do bezprowizyjnych wypłat gotówki z bankomatów innych podmiotów w kraju (Santander Bank Polska S.A. i Credit Agricole Bank Polska S.A. – opłata za aktywację wynosi 7,00 zł, Bank Poczty S.A. – opłata za aktywację wynosi 5,00 zł). W czwartym przypadku, tj. w mBanku S.A., pakiet „Wypłaty ze wszystkich bankomatów” z opłatą miesięczną w wysokości 7,00 zł uprawnia do niższych opłat za wypłaty poniżej 100,00 zł i bezprowizyjnych wypłat z bankomatów w kraju powyżej 100,00 zł. Średnia opłata za aktywację ww. pakietów wynosi 6,00 zł.

4.6. Opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych podmiotów za granicą

Średnia minimalna stawka opłaty w złotych i średnia maksymalna stawka, liczona procentem od wypłacanej kwoty, wynosi odpowiednio 8,22 zł i 2,67%. W stosunku do grudnia 2018 r. stawka opłaty w złotych uległa obniżeniu o 0,10 zł, a stawka procentowa pozostała na niezmiennym poziomie (wynosiły one wówczas 8,32 zł i 2,67%). Podobnie jak przy opłatach za transakcje dokonywane w bankomatach innych podmiotów w kraju na poziom średniej minimalnej stawki opłaty w złotych wpływ miała zmiana w ofercie BNP Paribas Banku Polska S.A., gdzie wypłaty gotówki w bankomatach innych podmiotów za granicą dokonywane „Kartą Otwartą na Dzisiaj”, „Kartą Otwartą na eŚwiat” i „Kartą Otwartą na Świat” kosztują odpowiednio 10,00 zł, 10,00 zł i 5,00 zł.

W czterech przypadkach z grupy piętnastu analizowanych instytucji oferowany jest „Pakiet wypłat gotówki w bankomatach za granicą” z miesięczną opłatą za jego aktywację od 5,00 zł do 15,00 zł (Bank Poczty S.A. – 5,00 zł, Credit Agricole Bank Polska S.A. – 7,00 zł, Santander Bank Polska S.A. – 9,00 zł i ING Bank Śląski S.A. – 15,00 zł). Średnia opłata za aktywację pakietu wypłat gotówki za granicą wynosi 9,00 zł.

4.7. Opłata za wpłatę gotówki we wpłatomatach/bankomatach własnych z funkcją wpłaty

Usługa wpłaty gotówki we wpłatomatach własnych lub bankomatach własnych z funkcją wpłaty staje się coraz bardziej popularna. Usługę tę oferuje osiem na piętnaście analizowanych instytucji (Bank Handlowy w Warszawie S.A., ING Bank Śląski S.A., Santander Bank Polska

S.A., mBank S.A., Bank Millennium S.A., BNP Paribas Bank Polska S.A., Alior Bank S.A. i Getin Noble Bank Polska S.A.). Opłata w siedmiu instytucjach oferujących tę usługę ma charakter opłaty stałej i wynosi 0,00 zł. W jednym przypadku, tj. Alior Banku S.A., określana jest jako minimalna stawka opłaty w złotych i maksymalna stawka liczona procentem od wpłacanej kwoty i wynosi odpowiednio min. 1,00 zł i maks. 0,2%.

Usługę tę wprowadzono po raz pierwszy do analizy za pierwsze półrocze 2019 r., stąd brak porównania do drugiego półrocza 2018 r.

4.8. Opłata za wpłatę gotówki we wpłatomatach/bankomatach z funkcją wpłaty innych podmiotów

W grupie analizowanych instytucji znajdują się cztery, które oferują usługę wpłaty gotówki we wpłatomatach lub bankomatach z funkcją wpłaty innych banków. Są to: Bank Handlowy w Warszawie S.A., mBank S.A., Alior Bank S.A. i Getin Noble Bank S.A. Opłata za tę usługę ma charakter zróżnicowany, począwszy od opłaty stałej po stawki maksymalne w ujęciu procentowym i minimalne w złotych.

W Banku Handlowym w Warszawie S.A. opłata za tę usługę ma charakter stały i wynosi 8,00 zł za każdą wpłatę. Jednocześnie bank oferuje abonament uprawniający do nieograniczonej liczby wpłat gotówki w bankomatach innych banków w cenie 3,00 zł miesięcznie.

W trzech pozostałych instytucjach (mBank S.A., Alior Bank S.A. i Getin Noble Bank S.A.) średnia minimalna stawka opłaty wynosi 1,33 zł, wahając się w przedziale od 1,00 zł do 2,00 zł, a średnia stawka maksymalna, liczona procentem od wypłacanej kwoty, wynosi 0,47% i waha się w przedziale od 0,2% do 0,6%.

Usługę tę wprowadzono do analizy za pierwsze półrocze 2019 r. po raz pierwszy, stąd brak porównania do drugiego półrocza 2018 r.

4.9. Opłata za przewalutowanie transakcji

Średnia opłata za tę usługę wynosi 2,64% i mieści się w przedziale od 0,00% do 5,90%. W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. pozostała ona na niezmienionym poziomie.

Prowizja za przewalutowanie występuje w jedenastu na piętnaście analizowanych instytucji. W trzech (ING Bank Śląski S.A., Euro Bank S.A. i Alior Bank S.A.) prowizja za przewalutowanie dotyczy tylko transakcji dokonanych kartą Visa. W Banku Pocztowym S.A. prowizja za przewalutowanie wynosi 0,00% a w BNP Paribas Banku Polska S.A. po przemodelowaniu oferty prowizja ta nie występuje w tabeli opłat i prowizji.

4.10. Opłata za usługę cash back

Średnia opłata za tę usługę wynosi 0,47 zł i waha się od 0,00 zł do 1,50 zł. W stosunku do drugiego półrocza 2018 r. wzrosła o 0,08 zł (wynosiła wówczas 0,39 zł). Ten niewielki wzrost spowodowany był zmianą oferty BNP Paribas Bank Polska S.A. w zakresie kart debetowych wydawanych do rachunku płatniczego o charakterze standardowym, gdzie usługa ta dla każdej z trzech kart kosztuje 1,00 zł.

Wśród piętnastu analizowanych instytucji usługę cash back oferuje czternaście. Nie można z niej skorzystać jedynie w Banku Ochrony Środowiska S.A.

Opłatę pobiera pięć z piętnastu analizowanych instytucji (Santander Bank Polska S.A. - 1,50 zł, Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., Krakowski Bank Spółdzielczy i BNP Paribas Bank Polska S.A. – po 1,00 zł oraz Bank Polska Kasa Opieki S.A. – 0,99 zł).

Limity wypłat w ramach tej usługi wynoszą: dla kart z logo MasterCard 500,00 zł, a dla kart z logo Visa 300,00 zł.

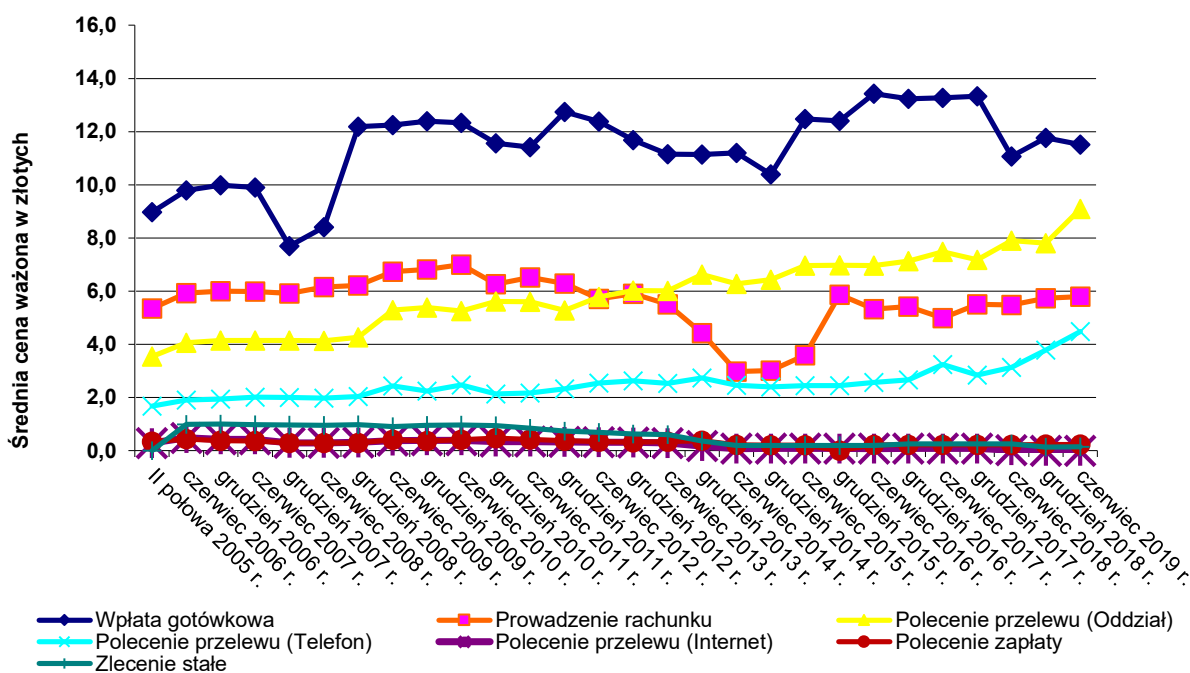
Szczegółowe informacje nt. opłat w złotych stosowanych przez polskie banki w zakresie obsługi karty debetowej wydawanej do rachunku płatniczego o charakterze standardowym i usług z nią powiązanych w czerwcu 2019 r. prezentuje Załącznik nr 4 do niniejszej analizy.

5. Tendencje w zakresie zmian średnich cen ważonych badanych usług płatniczych w okresie od czerwca 2005 r. do czerwca 2019 r.

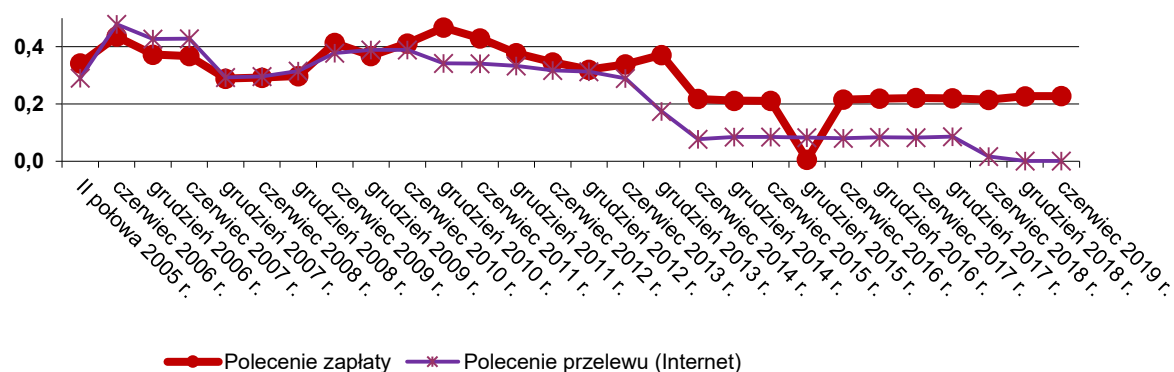
Porównanie średnich cen ważonych poszczególnych badanych usług płatniczych w okresie od drugiej połowy 2005 r., tj. od momentu rozpoczęcia analiz ww. cen przez DSP, do czerwca 2019 r. prezentuje wykres nr 1. Zastosowano w nim średnią ważoną, gdzie tzw. wagą jest pozycja instytucji na rynku mierzona wielkością jego sumy bilansowej. Przy takim założeniu uzyskana średnia zbliża się najbardziej do cen poszczególnych usług w bankach o największym udziale w rynku. Na wykresie nr 1 widać zmiany średnich cen spowodowane decyzjami o podwyżkach lub obniżkach największych instytucji, podczas gdy takie same lub nawet większe ruchy cenowe dokonywane przez mniejsze banki pozostają na wykresie prawie niezauważalne.

W okresie prowadzonych analiz wyraźnie widoczna jest różnica między ceną najwyższą, odnoszącą się do usług opartych na obsłudze manualnej (wpłata gotówkowa i polecenie przelewu złożone w oddziale), a cenami niższymi, odnoszącymi się do usług zdalnych preferowanych przez banki, tj. przelewu składanego przez Internet i polecenia zapłaty.

Wykres nr 1. Tendencje zmian średnich ważonych poszczególnych usług płatniczych w okresie drugiej połowy 2005 r. do 30 czerwca 2019 r.

Wykres nr 2. Tendencje zmian średnich ważonych w zakresie polecenia zapłaty i polecenia przelewu (Internet) w okresie od drugiej połowy 2005 r. do 30 czerwca 2019 r.

Analiza poszczególnych średnich ważonych cen za usługi związane z rachunkiem płatniczym pozwala na następujące stwierdzenia:

- Wpłata gotówkowa – średnia ważona cena minimalna wpłaty gotówkowej wyniosła w grudniu 2017 r. 13,34 zł, w czerwcu 2018 r. 11,07 zł, w grudniu 2018 r. 11,77 zł, a w czerwcu 2019 r. 11,51 zł. Obniżenie średniej ważonej dla tej usługi wynika z faktu, że usługa ta nie występuje już w tabeli opłat i prowizji jednej instytucji i nie została uwzględniona w wyliczeniach (dotyczy Credit Agricole Bank Polska S.A.). W Krakowskim Banku Spółdzielczym usługa ta kosztuje teraz 4,00 zł zamiast dotychczasowych 3,40 zł, ale zmiana ta nie miała istotnego wpływu na średnią. Średnia ta nadal pozostaje na najwyższym poziomie spośród badanych usług płatniczych i wynika z polityki banków, zachęcających klientów do korzystania ze zdalnych kanałów obsługi i bezgotówkowych form płatności.
- Prowadzenie rachunku płatniczego – średnia ważona opłata za prowadzenie rachunku płatniczego wyniosła w grudniu 2017 r. 5,50 zł, w czerwcu 2018 r. 5,48 zł, w grudniu 2018 r. 5,73 zł, a w czerwcu 2019 r. 5,80 zł. Nie było zmian cenowych w zakresie opłaty za prowadzenie rachunku płatniczego, natomiast różnica ta w stosunku do poprzedniego półrocza wynika z przeważenia przez aktualne sumy bilansowe instytucji.
- Polecenie przelewu zlecane w oddziale – średnia ważona opłata wyniosła w grudniu 2017 r. 7,18 zł, w czerwcu 2018 r. 7,90 zł, w grudniu 2018 r. 7,80 zł,

a w czerwcu 2019 r. 8,10 zł. Wzrost średniej ważonej opłaty za tę usługę wynika ze wzrostu opłaty w BNP Paribas Bank Polska S.A. z 6,00 do 10,00 zł.

- Polecenie przelewu zlecane przez telefon – średnia cena ważona za tę usługę wyniosła w grudniu 2017 r. 3,21 zł, w czerwcu 2018 r. 3,51 zł, w grudniu 2018 r. 3,78 zł, a w czerwcu 2019 r. 4,48 zł. Wzrost średniej ważonej wynika ze wzrostu opłaty za tę usługę w BNP Paribas Bank Polski S.A. z 6,00 do 10,00 zł.
- Polecenie przelewu zlecane przez Internet – średnia cena ważona za realizację ww. instrumentu płatniczego nie zmieniła się; wynosiła w grudniu 2017 r. 0,09 zł, w czerwcu 2018 r. 0,02 zł, w grudniu 2018 r. 0,00 zł i w czerwcu 2019 r. również 0,00 zł.
- Polecenie zapłaty – średnia ważona dla tego instrumentu płatniczego nie zmieniła się; w grudniu 2017 r. oraz w czerwcu 2018 r. wynosiła 0,22 zł, w grudniu 2018 r. 0,23 zł, a w czerwcu 2019 r. 0,22 zł.
- Zlecenie stałe – średnia ważona opłata za realizację ww. instrumentu płatniczego nie zmieniła się; wynosiła w grudniu 2017 r. i w czerwcu 2018 r. 0,26 zł, w grudniu 2018 r. 0,14 zł i w czerwcu 2019 r. również 0,14 zł.

6. Podstawowy Rachunek Płatniczy

6.1. Podstawowy Rachunek Płatniczy

Zgodnie z ustawą z dnia 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 1997), implementującą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 214), od dnia 8 sierpnia 2018 r. oferta handlowa każdej z analizowanych instytucji została rozszerzona o tzw. podstawowy rachunek płatniczy.

Podstawowy rachunek płatniczy przeznaczony jest dla osób, które dotychczas nie korzystały z usług płatniczych i nie posiadały rachunków płatniczych, argumentując to często względami finansowymi. Ta inicjatywa miała celu zmniejszenie wykluczenia finansowego w Unii Europejskiej poprzez bezpłatny dostęp do podstawowych usług płatniczych.

Z oferty w zakresie podstawowego rachunku płatniczego mogą skorzystać wyłącznie osoby, które na dzień składania wniosku nie posiadają innego rachunku płatniczego w walucie polskiej, prowadzonego przez dostawców usług płatniczych na terenie Polski.

Podstawowy rachunek płatniczy umożliwia wyłącznie:

- dokonywanie wpłat środków pieniężnych na rachunek,
- wypłat gotówki z rachunku na terytorium któregośkolwiek państwa członkowskiego, w bankomacie lub w placówce dostawcy lub przy użyciu terminala płatniczego, jeżeli konsument wyrazi wolę zawarcia umowy również w zakresie usługi umożliwiającej takie wypłaty,
- wykonywanie na terytorium państw członkowskich transakcji płatniczych, w szczególności w urządzeniach akceptujących instrumenty płatnicze, placówce dostawcy lub za pośrednictwem środków elektronicznego dostępu do rachunku, przy czym w przypadku transakcji płatniczych wykonywanych przy użyciu karty płatniczej podstawowy rachunek płatniczy zapewnia także możliwość dokonywania transakcji płatniczych bez fizycznego wykorzystania karty oraz możliwość rozliczania przez dostawcę transakcji płatniczych wykonywanych przy użyciu karty płatniczej, powodujących przekroczenie środków zgromadzonych na rachunku.

Dostawcy usług płatniczych zobowiązani są do:

- nieodpłatnego prowadzenia podstawowego rachunku płatniczego,
- nieodpłatnego wydania debetowej karty płatniczej do tego rachunku,

- nieodpłatnego wykonania 5 krajowych transakcji płatniczych (polecenie przelewu, polecenie zapłaty, zlecenie stałe) w ciągu miesiąca,
- nieodpłatnego wykonania 5 transakcji płatniczych przy użyciu bankomatów lub wpłatomatów (tj. wypłaty lub wpłaty gotówki) nienależących do tego dostawcy znajdujących się na terenie Polski w ciągu miesiąca.

W przypadku przekroczenia limitu bezpłatnych transakcji płatniczych w miesiącu czy limitu wypłat z obcych bankomatów, dostawcy usług płatniczych mają prawo pobierać opłaty, przy czym nie mogą być one wyższe od opłat stosowanych przez ostatnie 12 miesięcy przez danego dostawcę za taką samą usługę powiązaną z jakimkolwiek innym rachunkiem płatniczym prowadzonym przez dostawcę.

Na dzień 30.06.2019 r. wszystkie analizowane instytucje posiadały w swoich ofertach podstawowy rachunek płatniczy, natomiast analizując ich cenniki, można zauważyć, że pomimo nazwy nie jest to wiodąca i promowana usługa.

Taka sytuacja dotyczy:

- Millennium Banku S.A., w którym podstawowy rachunek płatniczy nie widnieje w ofercie kont dla klientów indywidualnych ani w cenniku usług. Informacje o ww. rachunku można uzyskać, wpisując w przeglądarce „podstawowy rachunek płatniczy”.
- BNP Paribas Bank Polska S.A., w którym w Taryfie Prowizji i Opłat dla klientów detalicznych nie ma informacji cenowych o podstawowym rachunku płatniczym. Rachunek ten jest w ofercie kont dla klientów indywidualnych i po wybraniu tego rachunku możliwy jest dostęp do cennika, tj. do odrębnej Taryfy Prowizji i Opłat Rachunku Podstawowego.

Credit Agricole Bank Polska S. A., jako jedyny, różnicuje rachunek podstawowy i prowadzi Podstawowy Rachunek Płatniczy dla Młodych i Podstawowy Rachunek Płatniczy. Podstawowy Rachunek Płatniczy dla Młodych oferowany jest osobom pomiędzy 13 a 18 rokiem życia i po ukończeniu 18 roku życia bank automatycznie przekształca ten rachunek w Podstawowy Rachunek Płatniczy. Rachunki różnią się między sobą głównie wysokością opłat związanych z użyciem karty debetowej wydanej do tych rachunków:

- tylko pięć wypłat z obcych bankomatów w Polsce dokonanych kartą debetową wydaną do Podstawowego Rachunku Płatniczego dla Młodych i kartą debetową wydaną do Podstawowego Rachunku Płatniczego jest bezpłatnych. Szósta wypłata i każda kolejna kosztują odpowiednio: 3,00 zł i 5,00 zł.
- wypłata z obcych bankomatów za granicą dokonana kartą debetową wydaną do Podstawowego Rachunku Płatniczego dla Młodych kosztuje 6,00 zł, a kartą debetową wydaną do Podstawowego Rachunku Płatniczego kosztuje 10,00 zł.

Ofertę podstawowego rachunku płatniczego i pozostałych usług oferowanych przy tym rachunku w grupie piętnastu analizowanych banków prezentuje Załącznik nr 1 do niniejszej analizy.

7. Podsumowanie zmian cenowych w pierwszym półroczu 2019 r.

- Uwarunkowania makroekonomiczne były stabilne dla sektora finansowego. Stopy procentowe NBP, stawki interchange oraz obowiązkowe obciążenia podatkowe pozostały na niezmiennym poziomie.
- Liczba zmian w ofertach handlowych dostawców usług płatniczych dotyczących rachunku płatniczego i usług płatniczych była nieznaczna:
  - w jednym przypadku przeprowadzono modyfikację oferty cenowej w zakresie rachunku płatniczego, karty debetowej wydawanej do tego rachunku i powiązanych z nimi usług płatniczych wraz ze zmianą nazwy rachunku (BNP Paribas Bank Polska S.A.). Opłata za rachunek płatniczy pozostała na dotychczasowym poziomie 0,00 zł, natomiast podrożała karta debetowa wydawana do tego rachunku i w zależności od wariantu karty wynosi 3,00 zł (opłata warunkowa) oraz 6,00 zł i 10,00 zł (opłaty stałe). W tym przypadku opłaty za realizację polecenia przelewu w oddziale i w serwisie internetowym wzrosły z 6,00 zł do 10,00 zł.
  - w jednym przypadku dokonano zmiany ceny dotyczącej usługi wpłaty gotówkowej dokonywanej przez klienta, który nie posiada rachunku i który przekazuje środki na rachunek do innego dostawcy usług płatniczych (Krakowski Bank Spółdzielczy),
  - w jednym przypadku dokonano zmiany oferty polegającej na wycofaniu usługi wpłaty gotówkowej dokonywanej przez klienta, który nie posiada rachunku i który przekazuje środki na rachunek do innego dostawcy usług płatniczych (Credit Agricole Bank Polska S.A.),
  - w pozostałych przypadkach (dwunastu) nie wprowadzono żadnych zmian w zakresie rachunku płatniczego, wydanej do niego karty debetowej i powiązanych z nimi usług płatniczych.
- Średnia miesięczna opłata za prowadzenie standardowego rachunku płatniczego utrzymała się na poziomie drugiego półrocza 2018 r. i wynosiła 5,45 zł (w żadnym przypadku nie zmieniono miesięcznej opłaty za prowadzenie rachunku płatniczego).
- Średnia miesięczna opłata za użytkowanie karty debetowej wydawanej do analizowanych rachunków płatniczych w stosunku do drugiego półrocza 2018 r. wzrosła w pierwszym półroczu 2019 r. o 0,59 zł i wyniosła 5,08 zł (wówczas wynosiła

4,49 zł). W jednym przypadku podniesiono opłatę za kartę debetową wydawaną do rachunku płatniczego (BNP Paribas Bank Polska S.A.) oraz zastosowano jej trzy warianty cenowe. W zależności od wariantu opłata wynosi 3,00 zł (opłata warunkowa) oraz 6,00 zł i 10,00 zł (opłaty stałe).

- W zakresie usług powiązanych z rachunkiem płatniczym należy odnotować wzrost opłat za realizację polecenia przelewu z wykorzystaniem tradycyjnych kanałów dystrybucji (placówka banku) i realizację polecenia przelewu w serwisie telefonicznym, co wynika z podniesienia opłat za te usługi w jednym przypadku (BNP Paribas Bank Polska S.A.).
- W zakresie usług powiązanych z kartą debetową odnotowano niewielkie obniżenie średniej opłaty za wypłatę gotówki we własnych i wytypowanych bankomatach, obniżenie średniej opłaty w bankomatach innych podmiotów w kraju oraz w bankomatach obcych za granicą. W analizowanych instytucjach nie było zmian cenowych dla tych usług, natomiast niewielkie zmiany cenowe wynikają z wprowadzenia do analizy większej liczby kart debetowych z uwagi na zmiany w ofercie BNP Paribas Bank Polska S.A.
- Nie odnotowano istotnego wpływu obowiązku wprowadzenia do oferty dostawców usług płatniczych Podstawowego Rachunku Płatniczego na ich politykę cenową.
- Dokonano rebrandingu i ujednolicenia oferty BNP Paribas Bank Polska S.A. z ofertą Raiffeisen Bank Polska S.A. po konsolidacji tych banków.
- Dotychczasowa polityka cenowa banków promuje i oferuje korzystniejsze warunki cenowe klientom korzystającym ze zdalnych kanałów komunikacji.

Załączniki

Załącznik nr 1

Podstawowy rachunek płatniczy wg stanu na 30 czerwca 2019 r.

Załącznik nr 2

Porównanie opłat w złotych stosowanych przez polskie banki za prowadzenie rachunku płatniczego oraz realizację wpłaty gotówkowej, polecenia przelewu i polecenia zapłaty na rachunki odbiorców w innych bankach dla klientów indywidualnych wg stanu na 30 czerwca 2019 r.

Załącznik nr 3

Porównanie opłat w złotych stosowanych przez polskie banki za realizację przelewu natychmiastowego i przelewu SORBNET2 na rachunki odbiorców w innych bankach dla klientów indywidualnych wg stanu na 30 czerwca 2019 r.

Załącznik nr 4

Porównanie opłat w złotych stosowanych przez polskie banki związanych z obsługą kart debetowych wg stanu na 30 czerwca 2019 r.

---

www.nbp.pl

